
Project 1

Titel: Van data naar informatie en terug

Door: Omgevingsdienst IJmond

Samenvatting:

De jaarlijkse programmering van onze uitvoering (waaronder toezicht en handhaving) vindt plaats op basis van prioriteiten, vastgelegd in ons vierjarige VTH-strategie en VTH-beleid, de landelijke handhavingsstrategie en jaarlijks naar flexibele parameters als laatste controlebezoek, urgentieklasse en soort inrichting (type A, B en C). Wij zien hierbinnen twee belangrijke ontwikkelingen. Sinds enkele jaren zetten wij bij het opstellen van ons uitvoeringsprogramma in op het resultaat van onze uitvoering in de leefomgeving. Het gaat daarbij niet meer alleen om aantallen controles en de focus op specifieke branches. In onze programmering staat risicogericht en informatie-gestuurd toezicht centraal. Wij zien dat deze verschuiving positief wordt ontvangen door onze opdrachtgevers en dat dat ervoor zorgt dat ook de behoefte groeit naar meer inzicht in hoe zich dit vertaalt in de praktijk.

Naar aanleiding van deze twee ontwikkelingen willen wij onze milieu-informatie en de daaraan gekoppelde (geplande) uitvoering via extra kaartlagen visualiseren in onze GIS-viewer. Het resultaat is een visualisatie die eraan bijdraagt dat het voor onze opdrachtgevers, maar ook (keten)partners inzichtelijk wordt op basis van welke keuzes wij komen tot ons jaarlijks uitvoeringsprogramma en vooral welk effect dat heeft op de leefomgeving. Gezien de dynamische aard van deze gegevens hebben wij continu een actueel beeld beschikbaar waardoor onze opdrachtgevers zicht houden op de milieueffecten in de omgeving.

De nadruk binnen ons project ligt op het thema Omgevingsveiligheid en Energietransitie maar zal ook binnen overige takken van toezicht, handhaving en vergunningverlening, afhankelijk van de behoefte, ingezet kunnen worden. Dit kan een interne behoefte zijn vanuit de eigen organisatie, maar ook vanuit bijvoorbeeld opdrachtgevers of andere bevoegde gezagen waaronder onze ketenpartners (voor wie de viewer ook beschikbaar is).

Project 2

Titel: Verkenning veiligheidsaspecten transport, vitale infrastructuur en omgeving

Door: Instituut voor Fysieke Veiligheid (IFV)

Samenvatting:

Het Lectoraat Energie- en Transportveiligheid (ETV) van het IFV heeft geen invloed op innovaties en strategische keuzes op het gebied van energietransitie, maar wil wel inspelen op daarmee gepaard gaande veiligheidsvraagstukken. Om veiligheidsvraagstukken rondom transport, vitale infrastructuur en de ruimtelijke omgeving de komende jaren verder vorm te geven, wil het lectoraat ETV wat betreft de energietransitie inzicht krijgen in de innovaties en strategische onderwerpen die binnen de genoemde sectoren de komende 10 jaar te verwachten zijn. Daarnaast is het van belang na te gaan hoe overheidsbeleid inspeelt op deze ontwikkelingen.

Transport

Veel ontwikkelingen op het gebied van energietransitie hebben effect op veiligheid en op het veiligheidsbeleid en daarbinnen ook transportveiligheid. Het Lectoraat ETV richt zich onder meer op innovaties en strategische onderwerpen op transportgebied. Nieuwe toepassingen en strategieën worden vooral gemaakt door het bedrijfsleven en beheerders van infrastructuur zoals spoor, (vaar)wegen, buisleidingen en tunnels. Overheden moeten op basis van deze keuzes (veiligheids)beleid maken en relevante wet- en regelgeving.

Vitale infrastructuur

Door het toenemende aanbod van alternatieve brandstoffen (LNG, batterijen, waterstof) verandert het type laadpunten in de komende jaren. Steeds meer tankstations bieden alternatieve brandstoffen aan. Voor waterstof wordt lokale productie aangeboden. Zowel de samenstelling van de tankstations als het

toenemende aantal heeft impact op de veiligheid. Bovendien worden deze (alternatieve) brandstoffen de komende jaren in steeds grotere hoeveelheden aangevoerd via de weg of via buisleidingen. Dat brengt ook nieuwe veiligheidsvraagstukken met zich mee.

Omgeving

De komende jaren worden de gasaansluitingen in gebouwen steeds meer uit gefaseerd. Hiervoor in de plaats komen met name warmtenetten (stadsverwarming) en full-electric-concepten (warmtepompen e.d.). De toename van het aantal full-electric-concepten heeft tot gevolg dat er veel meer vermogen wordt gevraagd van het elektriciteitsnet. Het huidige elektriciteitsnet is daarop niet ingericht. Dat betekent dat de komende jaren ingrijpende veranderingen plaatsvinden aan het elektriciteitsnet alsmede elektriciteitscentrales (opwekking e.d.). Daarnaast zijn er ruimtelijke uitdagingen voor nieuwe laadpunten, decentrale productiemogelijkheden, multifuel tankstations, etc. voor gemeenten en provincies.

Het Lectoraat ETV wil een onderzoek doen naar impact van de energietransitie op transport, vitale infrastructuur en omgeving. De focus ligt daarbij op de impact op de veiligheid van de omgeving (risicobeheersing en incidentbestrijding).

Project 3

Titel: Kennisbundeling – veilige energietransitie in relatie tot omgevingsveiligheid

Door: Instituut voor Fysieke Veiligheid (IFV)

Samenvatting:

Het IFV heeft veel kennis en expertise opgebouwd over het thema 'veilige energietransitie', waarbij de nadruk ligt op de veiligheidsaspecten van alternatieve brandstoffen en nieuwe energiedragers. Die kennis is verwerkt in handreikingen, aandachtscarten, literatuurstudies en rapporten die vervolgens verspreid zijn via diverse communicatiekanalen. Deze kennisproducten zijn primair bedoeld voor de veiligheidsregio's, maar ook omgevingsdiensten, gemeenten, provincies, ministeries en het bedrijfsleven maken hier gebruik van.

Het Lectoraat Energie- en Transportveiligheid van het IFV heeft in maart 2021 de resultaten van het project 'Kennisbundeling Veilige Energietransitie' opgeleverd. Er zijn vier kennisbundels opgesteld over de onderwerpen geothermie, zonnepanelen, windturbines en waterstof in de gebouwde omgeving en ook zijn een database en een website gebouwd. Deze kennisproducten benoemen de meest actuele en relevante informatie op het gebied van wet- en regelgeving, van vergunningverlening en van het beperken van gevaren.

Een kennisbundel is een verzameling van relevante kennis en informatie, onder meer op het gebied van wet- en regelgevingen, vergunningen, pilots en maatregelen. De kennisbundels richten zich vooral op – maar zijn niet beperkt tot – omgevingsveiligheid. Wanneer aspecten die in ruimtelijke zin óók belangrijk zijn een rol spelen, dan worden die eveneens in de kennisbundels meegenomen.

De kracht van de kennisproducten zit in het bundelen van de beschikbare kennis en het geven van overzicht, waardoor de gebruiker snel actuele en relevante informatie kan vinden. Dit geeft de gebruiker vertrouwen en rust wanneer deze voor het eerst aan de slag gaat met één van de onderwerpen van de veilige energietransitie.

Omdat het IFV het werkveld van de veilige energietransitie in de volle breedte wil beslaan, bestaat de wens om óók voor andere onderwerpen binnen dit thema kennisbundels op te stellen. Het gaat hierbij om de onderwerpen:

1. Elektrificatie
2. Multifuel tankstations
3. Waterstof in de mobiliteit
4. CO₂
5. LNG
6. Duurzaam bouwen

Het IFV vraagt subsidie aan om voor deze zes onderwerpen kennisbundels op te stellen.

Project 4

Titel: Omgevingsveiligheid en energietransitie: het slim, flexibel en integraal bij elkaar brengen van informatie

Door: DCMR Milieudienst Rijnmond

Samenvatting:

Door de energietransitie is een continue veranderende informatievraag ontstaan.

Gemeenten hebben steeds vaker te maken met allerlei energie-initiatieven, variërend van een enkele buurtbatterij tot 'waterstofwijk'. De uitdaging wordt steeds groter om de initiatieven goed, integraal en snel te beoordelen. Het is daarbij heel belangrijk om de consequenties op tijd en ook voor de lange termijn in te schatten, voor alle milieuaspecten. Daarnaast is het nog zaak om alle partijen, inclusief de bestuurslaag, goed geïnformeerd een beslissing te laten nemen.

Deze projectaanvraag heeft tot doel om een verbeterde informatie en communicatie structuur te maken voor de energietransitie, integraal en vernieuwend in proces én format als handreiking voor het bevoegd gezag.

Beoogde doelen zijn:

- Los van planvorming alle thema's in kaart brengen, voor een tijdig integraal beeld van de (ruimtelijke)impact van een energie-initiatief;
- Voorkomen dat de energietransitie leidt tot nieuwe onveilige of ongewenste situaties;
- Kennisuitwisseling tussen specialisten, Omgevingsdienst, gemeenten en provincie faciliteren, verbeteren en sneller maken, door een flexibel proces te onderzoeken/in te richten.

Randvoorwaarden hierbij zijn:

- Aansluiten op de (ontwikkeling van de) kerninstrumenten van de Omgevingswet;
- Zorg dragen voor vertaling naar Modernisering omgevingsveiligheidsbeleid (MOV);
- Anticipatie op het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) en de implementatie van het DSO, deze zijn nog niet ingericht voor de nieuwe energie-initiatieven.
- Samenwerken met gemeenten én een breed aantal partijen.
- Afstemming: tussen alle bestaande werkgroepen, delen van ervaringen met andere omgevingsdiensten. Niet opnieuw het wiel uitvinden en documenten maken, maar slim koppelen en ontsluiten.

De concrete projectresultaten zijn:

- een platform voor het delen van informatie;
- een overzicht met de nieuwe ontwikkelingen: wat, waar, wie;
- een voorstel voor een flexibel en modern werkproces voor kennisdeling;
- een voorbeeld informatiedocument voor één type initiatief: geothermie.

Wat het uiteindelijke resultaat van het project is op de langere termijn:

Een verbeterde informatie en communicatie structuur te maken voor de energietransitie, integraal en vernieuwend in proces én format als handreiking voor het bevoegd gezag.
